

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru prorogarea termenului de aplicare a măsurilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2018 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. ("CEH" sau "Societatea") este unul dintre operatorii economici din portofoliul Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri. Cu o capacitate instalată de 1.225 MW, CEH este cel mai mare producător de energie electrică din partea de nord-vest a României și, în pofida situației financiare deosebit de dificile, reușește să asigure în continuare servicii de sistem sigure și stabile operatorului de transport și sistem.

În afară de producția de energie electrică, Sucursala Electrocentrale Deva este unicul producător care livrează energie termică în sistem centralizat în Municipiul Deva. Totodată, Sucursala Electrocentrale Deva este și operator al serviciului public de alimentare cu energie termică pentru municipiul Deva.

Necesitatea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică produsă prin utilizarea cărbunelui energetic din Valea Jiului, precum și a păstrării nivelului actual de adecvanță a Sistemului Electroenergetic Național (SEN) a rezultat din studiile realizate de operatorul de transport și sistem - CNTEE Transelectrica SA, la nivelul anului 2018.

În situația opririi funcționării celor două termocentrale (Mintia și Paroșeni), se identifică următoarele influențe negative asupra funcționării SEN:

- reducerea capacității de transfer transfrontralieră a energiei;
- reducerea nivelului de adecvanță a Sistemului Electroenergetic Național SEN, mai ales în perioadele de iarnă și de secetă accentuată, din punctul de vedere al acoperirii consumului intern;

De asemenea, în anul 2018 a fost realizat un studiu privind adecvanța Sistemului Energetic Național (SEN) pe termen mediu și lung, ce a avut drept scop analiza situației la momentul respectiv a SEN, din punct de vedere al surselor de producere a energiei (dispecerizabile și nedispecerizabile) și al rezervelor de reglaj disponibile, dar și stabilirea nivelului adecvanței SEN pe termen mediu și lung (2020 și 2025).

În urma analizei privind adecvanța SEN la nivelul anului 2020, pe baza diferitelor scenarii analizate, au rezultat următoarele concluzii principale:

1. În lipsa punerii în funcțiune de capacități noi, adecvanța sistemului se degradează în timp, pe fondul creșterii prognozate a consumului și a soldului net exportator;

2. La nivelul anului 2020, capacitatea suplimentară necesară pentru încadrarea duratei estimate de nelivrare (LOLE) în intervalul de 3-8 ore este de cca. 400 MW.

În România, sursele de producție de energie electrică sunt repartizate

dezechilibrat între jumătatea din sud și cea din zona de nord a țării. Astfel, în jumătatea de nord a țării sunt instalate capacități care acoperă doar 20% din producția de energie electrică a SEN. În aceste condiții, în situația nefuncționării grupurilor aparținând CEH, apare necesitatea asigurării unei creșteri a transferului de putere dinspre zona de sud a țării către zona centrală și, mai departe, către nordul și vestul SEN, cu pierderile aferente și supraîncărcarea liniilor de transport energie electrică. Practic, prin funcționarea centralelor aparținând CEH, consumul de energie electrică din zona de nord-vest a țării este asigurat preponderent din producția de energie din zona respectivă, spre deosebire de situația în care aceste centrale nu funcționează, situație în care, pentru alimentarea consumului, este necesar transferul de putere din alte zone ale SEN.

În acest context, precizăm că în prezent sunt în derulare lucrările de finalizare a unei unități noi la Iernut, de 430 MW, a căror finalizare este estimată la începutul anului 2021 (aceasta fiind singura investiție în capacități de producție noi aflată în derulare în România).

Scăderea nivelului de adecvanță în SEN a condus la trecerea României, de la statutul de țară exportatoare de energie electrică la cel de importator net de energie electrică, acest statut devenind permanent începând cu luna iulie 2019.

Creșterea capacităților de producție a energiei electrice din surse regenerabile din ultimii ani, coroborată cu reglementările europene în domeniu și angajamentele pe care România are în vedere să și le asume prin Planul național integrat energie schimbări climatice, impun, în același timp, luarea de măsuri care să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică, așa cum, de altfel se subliniază și la punctul (5) din fundamentarea Directivei 2005/89/CE, privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri, conform căruia: *„La promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile, este necesar să se asigure disponibilitatea capacității de rezervă asociate în cazul în care acest lucru este necesar din punct de vedere tehnic pentru menținerea fiabilității și siguranței rețelei”*. De asemenea, menținerea măsurilor menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică este necesară și până la definitivarea unui mecanism de rezerve de capacitate, recomandat la nivel european, pentru care este în derulare un studiu la nivelul MEEMA.

În ipoteza retragerii din exploatare a unor capacități de producție a energiei electrice care utilizează combustibili clasici înainte de realizarea unor capacități de înlocuire, aceasta vor fi afectate în mod evident, în sens negativ, siguranța alimentării SEN și chiar securitatea energetică a țării. Până la finalizarea construcției grupului nou de la centrala Iernut, CEH rămâne singurul mare producător de energie electrică din zona de centru și N-V a țării, iar menținerea sa în funcțiune s-a dovedit utilă pentru asigurarea securității SEN.

În contextul celor de mai sus, a fost promovată OUG nr. 26/2018 *privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică*, aprobată prin Legea nr. 240/2018, cu perioada de aplicabilitate 15 aprilie 2018-30 iunie 2020, ale cărei prevederi includ:

- societatea Complexul Energetic Hunedoara - S.A. are obligația de a furniza servicii tehnologice de sistem către Operatorul de transport și sistem. la o valoare a puterii electrice de cel puțin 400 MW, în condițiile reglementărilor emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.

- Operatorul de transport și sistem stabilește capacitatea lunară corespunzătoare serviciilor tehnologice de sistem, reprezentând rezervă terțiară lentă, din care o capacitate de 400 MW este alocată pentru Societatea Complexul Energetic Hunedoara - S.A.

- în cazul unor situații accidentale sau neprevăzute în funcționarea grupurilor energetice din cadrul Complexului Energetic Hunedoara - S.A., care determină indisponibilitatea cu privire la realizarea serviciilor tehnologice de sistem, producătorul are obligația să anunțe Operatorul de transport și sistem conform prevederilor actelor normative în vigoare, iar acesta va achiziționa serviciile de sistem respective, în regim concurențial.

Față de aspectele de natură tehnică menționate până acum, care arată că centralele din cadrul Societății Complexul Energetic Hunedoara - S.A. sunt necesare pentru funcționarea Sistemului Electroenergetic Național (SEN), în condiții de siguranță și adecvanță, este necesar a fi prezentate și alte categorii de riscuri existente în raport de funcționarea centralei termoelectrice Mintia și a centralei termoelectrice Paroșeni, elemente care conduc la necesitatea adoptării unor decizii în ceea ce privește asigurarea unor servicii tehnologice de sistem.

Societatea Complexul Energetic Hunedoara - S.A. are o situație economică dificilă, compania fiind, din data de 14 noiembrie 2019, în insolvență.

De asemenea, statul român are obligația de punere în aplicare a Deciziei CE (2018)7308 de recuperare a ajutorului de stat ilegal acordat Complexului Energetic Hunedoara, fiind realizate, până la acest moment, acțiuni privind inventarierea bunurilor din proprietatea CEH, pentru care urmează să se stabilească valoarea de piață. Din păcate, procesul de evaluare este încetinit în contextul crizei COVID-19. În urma finalizării procesului de evaluare și a stabilirii tabelului final al creanțelor care va include și ajutorul de stat declarat ilegal, se vor lua decizii cu privire la reorganizarea companiei, darea în plata a unor active și/sau lichidarea altora.

În aceste condiții, singurele venituri certe ale companiei provin de la operatorul de transport pentru serviciile tehnologice de sistem (banda de reglaj secundar, rezervă terțiară rapidă și rezervă terțiară lentă).

La data de 1 ianuarie 2020 a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică. Printre prevederile Regulamentului, este inclusă necesitatea ca serviciile de pe piața de echilibrare să fie definite într-o manieră transparentă și neutră din punct de vedere tehnologic și achiziționate printr-o procedură transparentă, bazată pe piață.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (5) din Regulamentul 2019/943, autoritățile române au transmis Comisiei Europene un Raport prin care au informat cu privire la eliminarea etapizată a unor neconcordanțe dintre prevederile Regulamentului 2019/943 și cele ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în care

	au precizat că, având în vedere situația specială de pe piața de echilibrare a energiei electrice din România, pentru care diverse rapoarte de analiză indică existența unor indicatori de concentrare ridicăți și, având în vedere intenția de a modifica regulile de funcționare ale acestei piețe, se estimează o perioadă de tranziție pe această piață de circa 1 an, pentru această perioadă fiind necesară o abordare prudentială privind asigurarea nivelului de adecvanță a SEN. Având în vedere cele de mai sus și impactul negativ pe care l-ar avea ieșirea din funcțiune a CEH, din punct de vedere al asigurării securității aprovizionării cu energie electrică și pentru a evita, din punct de vedere social și, în condițiile actualei epidemii de COVID-19, pierderi importante de locuri de muncă în zona Văii Jiului, în lipsa unor măsuri imposibil de luat în actualul context, de continuare a activității CEH, propunem prorogarea aplicabilității prevederilor <i>Ordonanței de urgență nr. 26/2018 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică, până la data de 31 decembrie 2020.</i>
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ propune aprobarea următoarelor măsuri: - prelungirea obligației Societății Complexul Energetic Hunedoara - S.A. de a furniza servicii tehnologice de sistem către Operatorul de transport și sistem, la o valoare a puterii electrice de cel puțin 400 MW, în condițiile reglementărilor emise de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, în vederea menținerii nivelului de siguranță a Sistemului Electroenergetic Național, până la data de 31.12.2020. - prelungirea obligației pentru Operatorul de transport și sistem - Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" - S.A. de a stabili capacitatea lunară corespunzătoare serviciilor tehnologice de sistem, reprezentând rezervă terțiară lentă, până la data de 31.12.2020. Se menține prevederea din <i>Ordonanța de urgență nr. 26/2018 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică</i> de reglementare a unor măsuri excepționale, respectiv ca, în cazul unor situații accidentale sau neprevăzute în funcționarea grupurilor energetice din cadrul centralelor termoelectrice Mintia și Paroșeni care determină indisponibilitatea tehnică și financiară cu privire la realizarea serviciilor tehnologice de sistem, să poată fi cesionate drepturile și obligațiile ce decurg din contractele de vânzare-cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem, în conformitate cu reglementările emise de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei. Perioada propusă pentru aplicarea măsurilor menționate este de la 01.07.2020 până la 31.12.2020.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2.Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2¹.Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2².Impactul asupra Întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

-mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2020	2021	2022	2023	2024	-
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale : (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-					

3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	-					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
7. Alte informații	Nu e cazul					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu e cazul

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliului Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 625/2020. Consiliul Concurenței a transmis punctul de vedere prin adresa nr. 8291/2020.
6. Alte informații	

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ se vor îndeplini procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, acesta fiind publicat pe pagina de internet a Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru prorogarea termenului de aplicare a măsurilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.26/2018 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

LUDOVIC ORBAN